

Signature of Invigilators

1. ....
2. ....

**ECONOMICS
Paper II**

Roll No.

(In figures as in Admit Card)

Roll No. ....

.....
(In words)

JY—04/10

Name of the Areas/Section (if any).....

Time Allowed : 75 Minutes]

[Maximum Marks : 100

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of fifty (50) multiple choice type questions. All questions are compulsory.
3. Each item has upto four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). The answer should be a capital letter for the selected option. The answer letter should entirely be contained within the corresponding square.

Correct method A Wrong Method A or A

4. Your responses to the items for this paper are to be indicated on the ICR Answer Sheet under paper II only.
5. Read instructions given inside carefully.
6. One sheet is attached at the end of the booklet for rough work.
7. You should return the test booklet to the invigilator at the end of paper and should not carry any paper with you outside the examination hall.

પરીક્ષાથી માટેની સૂચનાઓ :

1. આ પાનાની ટોચમાં દર્શિવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
2. આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ પચાસ (50) બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા પ્રશ્નો આપેલા છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
3. પ્રત્યેક પ્રશ્ન વધુમાં વધુ ચાર બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવે છે. જે (A), (B), (C) અને (D) વડે દર્શિવવામાં આવ્યા છે. પ્રશ્નનો ઉત્તર કેપીટલ સંજ્ઞા વડે આપવાનો રહેશે. ઉત્તરની સંજ્ઞા આપેલ ખાનામાં બરાબર સમાઈ જાય તે રીતે લખવાની રહેશે.

ખરી રીત : ખોટી રીત : A , A

4. આ પ્રશ્નપત્રના જવાબ આપેલ ICR Answer Sheet ના Paper II વિભાગની નીચે આપેલ ખાનાંઓમાં આપવાના રહેશે.
5. અંદર આપેલ સૂચનાઓ કાળજીપૂર્વક વાંચો.
6. આ બુકલેટની પાછળ આપેલું પાનું રફ કામ માટે છે.
7. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા પછી આ બુકલેટ જે તે નિરીક્ષકને સોચી દેવી. કોઈપણ કાગળ પરીક્ષા પંડની બદાર લઈ જવો નહીં.

SEAL

ECONOMICS

અર્થશાસ્ત્ર

PAPER-II

પ્રશ્નપત્ર-II

Note : This paper contains **fifty (50)** multiple-choice questions. Each question carries **two (2)** marks. Attempt *All* the questions.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં **પચાસ (૫૦)** બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો છે. દરેક પ્રશ્નના બે(૨) ગુણ છે.
બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.

1. When marginal product of capital is zero, the symmetry of the Law of Variable Proportions shows that the marginal product of labour will be :

મૂડીનું સીમાંત ઉત્પાદન જ્યારે શૂન્ય હોય, ત્યારે પરિવર્તનશીલ અનુપાતનાં સિદ્ધાંતની સમભિત્તિ દર્શાવે છે કે શ્રમનું સીમાંત ઉત્પાદન :

2. A nuisance good is defined as a good whose marginal utility is:

ઉપદ્રવી વસ્તુની વાખ્યા પ્રમાણે એ વસ્તુનો સીમાંત તુલ્યિગુણ :

- (A) શૂન્ય (B) ગ્રાસ કિમત
(C) ધન (D) અનન્ત

હોય છે.

3. An inferior good has income effect that is:

ઉત્તરતી કક્ષાની વસ્તુ પર આવક અસર :

- (A) ધન (B) શૂન્ય
 (C) જીવણ કિમત (D) અનાત્મા
 હોય છે.

4. On a straight line downward sloping demand curve, elasticity of demand :
 (A) is infinite (B) is zero
 (C) is unity (D) varies from zero to infinity
 નીચે તરફ ટળતી માંગની સીધી રેખા ઉપર માંગની લયક :
 (A) અનાં હોય છે (B) શૂન્ય હોય છે
 (C) એક હોય છે (D) શૂન્યથી અનાં સુધી વિચલિત થાય છે

5. The difference between Marshallian and Hicksian demand curves is the :
 (A) Substitution effect (B) Income effect
 (C) Price effect (D) None of these
 પાર્શ્વલીપન અને હિક્સલીપન માંગ વક્તો વચ્ચેનો તફાવત :
 (A) અવેજી અસર (B) આવક અસર
 (C) કિમત અસર (D) આમાંથી કોઈ નહિ છે.

6. When Average Cost (AC) is falling Marginal Cost (MC) is :
 (A) Also falling (B) Constant
 (C) Below the AC (D) Negative
 જ્યારે સરેરાશ ખર્ચ (AC) ઘટતો હોય છે ત્યારે સીમાંત ખર્ચ :
 (A) પણ ઘટતો (B) સ્થિર
 (C) AC થી નીચો (D) અણા કિમત હોય છે.

7. Edgeworth contract curve is a locus of points where :
 (A) $MRS_{x,y}$ for the two consumers A and B are equal
 (B) $MRS_{x,y}$ for A is greater than $MRS_{x,y}$ for B
 (C) $MRS_{x,y}$ for A is less than $MRS_{x,y}$ for B
 (D) None of the above

[$MRS_{x,y}$ = Marginal Rates of Substitution between X and Y]

એજવર્ટ કોન્ટ્રેક્ટ વક એવો બિંદુપથ છે જ્યાં :

- (A) $MRS_{x,y}$ બે ગ્રાહક અને બ માટે સમાન
 (B) ગ્રાહક અનો $MRS_{x,y}$ ગ્રાહક બ નાં $MRS_{x,y}$ કરતાં વધારે
 (C) ગ્રાહક અનો $MRS_{x,y}$ ગ્રાહક બ નાં $MRS_{x,y}$ કરતાં ઓછો
 (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહિ

(MBS) = X वाले X द्वारा बनेंगे जिनकी गणना करना।

8. On a rectangular hyperbola demand curve, the total expenditure on the commodity :

- (A) increases with an increase in its price
- (B) decreases with an increase in its price
- (C) remains the same with an increase or a decrease in its price
- (D) decreases with a decrease in its price

લંબકોણીય અતિવલય (rectangular hyperbola) માંગ વક્તમાં વસ્તુ ઉપરનો કુલ ખર્ચ :

- (A) ક્રિમત વધતાંની સાથે વધે છે
- (B) ક્રિમત વધતાંની સાથે ઘટે છે
- (C) ક્રિમતની વધ-ઘટ સાથે બદલાતો નથી
- (D) ક્રિમત ઘટતાંની સાથે ઘટે છે

9. Keynesian Multiplier varies directly with :

(A) Tax rate	(B) Marginal propensity to consume
(C) Marginal propensity to import	(D) Autonomous export

કેન્સીયન ગુણક :

(A) કરવેરાનો દર	(B) સીમાન્ત ઉપભોગ વલણ
(C) સીમાન્ત આપાત વલણ	(D) સ્વાપ્ત નિર્ધારિત

સાથે પ્રત્યક્ષ રીતે વિચલિત થાય છે.

10. If the consumption function is $C = 50 + 0.75 Y$, then the Average propensity to save function shall be :

(A) $0.25 + \frac{50}{Y}$	(B) 0.75
(C) $50 - \frac{0.25}{Y}$	(D) $0.25 - \frac{50}{Y}$

ઉપભોગ વિધેય જો $C = 50 + 0.75 Y$, હોય તો સરેરાશ ભયત વલણ વિધેય :

(A) $0.25 + \frac{50}{Y}$	(B) 0.75
(C) $50 - \frac{0.25}{Y}$	(D) $0.25 - \frac{50}{Y}$

થશે.

11. The negative relationship between rate of interest and demand for money is explained by :

  - (A) Tobin
  - (B) Baumol
  - (C) Samuelson
  - (D) Marx

વ्याज દર અને નાણાંની માંગ વચ્ચેનો વ્યસ્ત સંબંધ :

  - (A) ટોબિન
  - (B) બૌમોલ
  - (C) સેમ્યુલસન
  - (D) માર્ક્સ

દ્વારા સમજાવવામાં આવ્યો છે.

12. The money multiplier depends on :

  - (A) Reserve Ratio
  - (B) Currency Deposit Ratio
  - (C) Excess Reserves to Deposit Ratio
  - (D) All of these

નાણાં ગુણક :

  - (A) આરક્ષણ ગુણોત્તર
  - (B) રોકડ : થાપણ ગુણોત્તર
  - (C) અતિરેક આરક્ષણ : થાપણ ગુણોત્તર
  - (D) આ પૈકી તમામ

ઉપર આધારિત છે.

13. The trade-off between rate of inflation and unemployment is shown by :

  - (A) Laffer curve
  - (B) Phillips curve
  - (C) Kinked demand curve
  - (D) None of these

કુગાવાનો દર અને બેરોજગારી વચ્ચેની બાંધછોડ :

  - (A) લાફર વક
  - (B) ફિલીપ્સ વક
  - (C) કીન્કડ માંગ વક
  - (D) આમાંથી કોઈ નહિ

દ્વારા દર્શાવવામાં આવે છે.

14. The Liquidity trap is a situation in which :

  - (A) The public is prepared to hold any amount of money at a given interest rate
  - (B) The public is prepared to hold any amount of deposits with commercial banks at a given interest rate
  - (C) The supply of money is constant
  - (D) The amount of money held by the public remains constant with a change in the rate of interest

તરલ જાલ એ એક એવી પરિસ્થિતિ છે જેમાં :

  - (A) આપેલા વ્યાજ દરે જનતા ગમે તેટલી હદે રોકડ રકમ રાખવા તૈયાર હોય છે
  - (B) આપેલા વ્યાજ દરે જનતા વ્યાપારીક બેન્કોમાં ગમે તેટલી હદે થાપણો રાખવા તૈયાર હોય છે
  - (C) નાણાંનો પૂરવઠો સ્થિર હોય છે
  - (D) વ્યાજ દરમાં ફેરફાર થવાં છતાં જનતા પાસે રાખેલી રોકડ રકમ સ્થિર રહે છે

15. The Transactions motive for holding money represents money :

- (A) held as inactive balances
- (B) held for taking advantage of market movements
- (C) held for future requirements and unforeseen contingencies
- (D) in active circulation

સોંદરના ઘોયથી કરેલો નાણાંનો સંગ્રહ :

- (A) નાણાંને નિર્ધિક સિલક તરીકે
- (B) બજારનાં સંચલનમાંથી લાભ ઉઠાવવા માટે રાખેલા નાણાં
- (C) ભવિષ્યની જરૂરિયાત અને અદૃષ્ટ આકસ્મિકતા માટે રાખેલાં નાણાં
- (D) નાણાંનું સક્રિય પરિબ્રમણ

દર્શાવે છે.

16. Which of the following is a measure of economic development ?

- (A) increase in national income
- (B) increase in per capita income
- (C) increase in human development
- (D) All of the above

નીચેનામાંથી ક્યો આર્થિક વિકાસનો માપદંડ છે?

- (A) રાષ્ટ્રીય આવકમાં વધારો
- (B) માધ્યાર્દીઠ આવકમાં વધારો
- (C) માનવીય વિકાસમાં વધારો
- (D) આ પૈકી તમામ

17. Prof. J. A. Schumpeter's name is associated with :

- (A) Stages of economic growth
- (B) Big Push theory
- (C) Role of innovator in economic development
- (D) Unlimited supply of labour and economic development

પ્રોફેસર જે. એ. શુમ્પીટર નું નામ :

- (A) આર્થિક વિકાસનાં તબક્કાઓ
- (B) જોરદાર ધક્કો (Big Push)
- (C) આર્થિક વિકાસમાં નવપ્રવર્તકની ભૂમિકા
- (D) શ્રમનો અભાવિત પૂરવઠો અને આર્થિક વિકાસ સાથે સંકળાયેલું છે.

18. Technological Dualism is a situation of simultaneous existence of two sectors :
- With one sector having fixed input coefficients and other having flexible input coefficients
  - Both of them having divergent but flexible input coefficients
  - Both of the them having rigid input coefficients
  - None of the above
- તકનિકી દ્વારાદની પરિસ્થિતિમાં એવા બે વિભાગોનું એક સાથે અસ્તિત્વ છે કે જેમાં :
- એક વિભાગમાં અચળ આગત ગુણાંકો અને બીજામાં ચળ આગત ગુણાંકો છે
  - બન્ને વિભાગોને વિકિર્ણ પરંતુ ચળ આગત ગુણાંકો છે
  - બન્ને વિભાગોને ૪૫ આગત ગુણાંકો છે
  - આમાંથી એકપણ નહિ
19. Human Poverty Index is measured in terms of :
- Deprivation of life
  - Basic education
  - Access to health service and safe water
  - All of the above
- માનવીય ગરીબીનો આંક :
- જીવનમાં ખોટ
  - પાયાનું શિક્ષણ
  - આરોગ્ય સેવા અને શુદ્ધ પાણીની ઉપલબ્ધતા
  - ઉપરનાં તમામ
- દ્વારા મપાય છે.
20. The labour intensive technique generates :
- More output and consumption in the short run
  - More output and consumption in the long run
  - Investible funds
  - None of the above
- શ્રમ ઘનિષ્ટ તકનીક :
- ઢૂકા ગાળામાં વધુ ઉત્પાદન અને ઉપભોગનું
  - લાંબા ગાળામાં વધુ ઉત્પાદન અને ઉપભોગનું
  - રોકાણ થઈ શકે તેવાં ભંડોળનું
  - આમાંથી કોઈ નહિ
- નિર્માણ કરે છે.

25. Reduction of Fiscal Deficit in India was achieved primarily through :
- Reduction in food subsidies
  - Increasing marginal rates of income tax
  - More efficient use of financial resources
  - Reductions in capital expenditure on infrastructure
- ભારતમાં રાજકોષીય ખાધમાં ઘટાડો મુખ્યત્વે :
- ખાધસહાયમાં ઘટાડો
  - આવકવેરાના સીમાંત દરમાં વધારો
  - નાણાંકીય સાધનોનો વધારે અસરકારક ઉપયોગ
  - આધારીત સંરચનામાં મૂકીરોકાણ ખર્ચમાં ઘટાડો દ્વારા પ્રાપ્ત કરવામાં આવ્યો હતો.
26. Fiscal policy influences growth of a country like India through increasing efficiency in :
(A) Mobilisation of resources	(B) Allocation of resources
(C) Utilization of resources	(D) All of these
- ભારત જેવા દેશમાં રાજકોષીય નીતિ દેશની આર્થિક વૃદ્ધિને :
- સાધનોની જમાવટની
  - સાધનોની વહેંચણીની
  - સાધનોના ઉપયોગની
  - આ સર્વેની
- નિપૂણતામાં વધારા દ્વારા અસર કરે છે.
27. Total revenue from a given commodity tax increases with higher rates of tax when :
- the demand for the commodity is inelastic
  - the demand for the commodity is elastic
  - the commodity is unitary elastic in demand
  - the supply for the commodity is elastic
- આપેલી વસ્તુનાં કરની કુલ આવક કરવેરાનાં દરનાં વધારાની સાથે ત્યારે જ વધે છે જ્યારે :
- વસ્તુની માંગ મૂલ્યનિરપેક્ષ હોય
  - વસ્તુની માંગ મૂલ્યસાપેક્ષ હોય
  - વસ્તુની માંગની લયક એક હોય
  - વસ્તુનો પૂરવઠો મૂલ્ય સાપેક્ષ હોય
28. According to R.A. Musgrave, objectives of fiscal policy are :
(A) Allocation of resources	(B) Distribution of resources
(C) Stabilization	(D) All of these
- આર. એ. મસગ્રેવનાં મત મુજબ રાજકોષીય નીતિનો ઘેય :
- સાધનોની વહેંચણી
  - સાધનોની ફળવણી
  - રિસ્થરતા
  - આ પૈકી તમામ છે.

29. "Burden of Public Debt falls not on future generation but on present generation." This statement is given by :

(A) Meade

(B) A. P. Lerner

(C) Buchanan

(D) Musgrave

"સાર્વજનિક દેવાનો ભાર ભવિષ્યની પેઢી પર નહિ પરંતુ હાલની પેઢી પર પડે છે." આ વિધાન :

(A) મીડ એ

(B) એ.પી. લર્નર એ

(C) બુખાનન એ

(D) મસગ્રેવ એ

આપ્યું છે.

30. Trade creation with the formation of the customs union refers to :

(A) The movement from the high cost production to low cost production

(B) The movement from the low cost production to high cost production

(C) The movement from high saving to low saving

(D) The movement from low investment to high investment

જકાતસંઘની રચના સાથે વ્યાપારનું સર્જન એટલે :

(A) ઉચ્ચા ઉત્પાદન ખર્ચ તરફથી નીચા ઉત્પાદન ખર્ચ તરફની ગતિ

(B) નીચા ઉત્પાદન ખર્ચ તરફથી ઉચ્ચા ઉત્પાદન ખર્ચ તરફની ગતિ

(C) ઉચ્ચી બચત તરફથી નીચી બચત તરફની ગતિ

(D) નીચા મૂડીરોકાણ તરફથી ઉચ્ચા મૂડીરોકાણ તરફની ગતિ

31. The imposition of a tariff :

(A) adversely affects consumer's surplus and producer surplus

(B) positively affects consumer surplus and producer surplus

(C) adversely affects consumer surplus and positively affects producer surplus

(D) positively affects consumer surplus and adversely affects producer surplus

જકાત વેરો :

(A) ઉપભોક્તાની ફાજલ ચીજવસ્તુ અને ઉત્પાદકની ફાજલ ચીજવસ્તુ ઉપર નકારાત્મક

(B) ઉપભોક્તાની ફાજલ ચીજવસ્તુ અને ઉત્પાદકની ફાજલ ચીજવસ્તુ ઉપર હકારાત્મક

(C) ઉપભોક્તાની ફાજલ ચીજવસ્તુ ઉપર નકારાત્મક અને ઉત્પાદકની ફાજલ ચીજવસ્તુ ઉપર હકારાત્મક

(D) ઉપભોક્તાની ફાજલ ચીજવસ્તુ ઉપર હકારાત્મક અને ઉત્પાદકની ફાજલ ચીજવસ્તુ ઉપર નકારાત્મક

અસર કરે છે.

32. Example of Cartel Agreement can be given by :

કાર્ટલ કરારનાં ઉદાહરણ રૂપે :

- (A) ઓપેક
(B) ગાટ
(C) ડબલ્યુ ટી ઓ
(D) આઈ એમ એફ
આપી શકાય.

આપી શકાય.

33. The removal of country's international trade barriers would mean :

આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપાર પરનાં વિધનો દુર્ક કરવાનો અર્થ :

- (A) ઉદારીકરણ (B) નીજકરણ
 (C) વૈશ્વકરણ (D) આ પૈકી તમામ

થાય છે.

34. The gross barter terms of trade is defined as :

$$(A) \frac{\text{Import Quantity Index}}{\text{Export Quantity Index}} \times 100 \quad (B) \frac{\text{Export Quantity Index}}{\text{Import Quantity Index}} \times 100$$

$$(C) \frac{\text{Export Price Index}}{\text{Import Price Index}} \times 100 \quad (D) \frac{\text{Import Price Index}}{\text{Export Price Index}} \times 100$$

સકળ વस્તુ વિનિમય વાપારની શરતોની વાખ્યા :

$$(A) \frac{\text{આયતનાં જથ્થાનો આંક}}{\text{નિકાસનાં જથ્થાનો આંક}} \times 100 \quad (B) \frac{\text{નિકાસનાં જથ્થાનો આંક}}{\text{આયતનાં જથ્થાનો આંક}} \times 100$$

$$(C) \frac{\text{નિકાસ કિમતનો આંક}}{\text{આયાત કિમતનો આંક}} \times 100 \quad (D) \frac{\text{આયાત કિમતનો આંક}}{\text{નિકાસ કિમતનો આંક}} \times 100$$

દ્વારા અપાય છે.

35. The empirical verification of the theory of comparative cost advantage was first attempted by :

તુલનાત્મક ખર્ચ લાભનાં સિદ્ધાંતની પ્રયોગમૂલક ચકાસણી સૌ પ્રથમ વાર :

- (A) શ્ર. કો. એ. મેકિગલાંએ
 (B) બેલા બલાસાંએ
 (C) હેર્ભરલરાંએ
 (D) જે. એસ. મીલાંએ
 કરી દત્તી.

36. Metzler paradox invalidates :

- (A) Stolper-Samuelson theorem   (B) Heckscher-Ohlin theorem
(C) Rybczynski theorem   (D) Harrod-Domar theorem

મેઝલરનો વિરોધાભાસ :

- (A) સ્ટોલપર - સેમ્યુલસન પ્રમેય   (B) હેક્સર - ઓહલીન પ્રમેય
(C) રીબ્જિન્સ્કી - પ્રમેય   (D) હેરડ - ડોમર પ્રમેય
ને અપ્રમાણિત કરે છે.

37. The Reserve Bank of India by its 1999 Monetary Policy :

- (A) increased CRR to 11 per cent   (B) reduced CRR to 10 per cent
(C) Did not change CRR   (D) None of these

૧૯૯૯ માં રીજર્વ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા એ તેની ચલણ નીતિમાં :

- (A) CRR ને વધારી 11% કર્યો   (B) CRR ઘટાડીને 10% કર્યો
(C) CRR માં કોઈપણ ફેરફાર કર્યો નહીં   (D) આમાંથી એકપણ નહિએ

38. Gross domestic investment in India in late 1990's was around :

- (A) 19 per cent   (B) 22 per cent
(C) 15 per cent   (D) 25 per cent

૧૯૯૦ ના દાયકાના પાછળા વર્ષોમાં સકલ ધરેલુ મૂડી રોકાણ લગભગ :

- (A) 19 ટકા   (B) 22 ટકા
(C) 15 ટકા   (D) 25 ટકા

કર્તૃ.

39. Prof. Sukhomoy Chakravarty evolved a model for the Fifth Five Year Plan that :

- (A) was based on Harrod-Domar type of models
(B) integrated models of Harrod-Domar type and the Leontief Input-Output system,
(C) was based on Mahalanobis model
(D) was based on Linear Programming System

પ્રો. સુખોમોય ચક્રવર્તીએ પાંચમી પંચવર્ષીય યોજના માટે આપેલુ મોડેલ :

- (A) હેરોડ-ડોમર જેવા મોડેલ ઉપર આધારિત હતું
(B) હેરોડ-ડોમર અને લીઓનટીફના આગત નિર્ગતની પદ્ધતિઓનું સમાન્વિત અભિગમ ૫૨ આધારિત હતું
(C) મહાલનોબિસ મોડેલ ઉપર આધારિત હતું
(D) સુરેખ આયોજન પદ્ધતિ ઉપર આધારિત હતું

40. Securitisation and Reconstruction of Financial Assets and Enforcement of Security Interest Act 2002 :
- (A) Facilitates the recovery of non-performing assets of banks
  - (B) Provides guarantee of recovery for advances of banks
  - (C) Provides guarantee to borrower for lending from banks
  - (D) Facilitates RBI in framing their monetary and credit policy
- સીક્યુરીટીટેશન અને રીકન્સ્ટ્રક્શન ઓફ ફાઇનાન્સીયલ એસેટ અને એન્ફોર્સમેન્ટ ઓફ સીક્યોરીટી ઇન્ટરેસ્ટ એક્ટ 2002 :
- (A) બેંકની કાર્યરહિત અસ્ક્યામતોની વસૂલાતને સરળ બનાવે છે
  - (B) બેંકના ધિરાજોની વસૂલાતની ખાત્રી આપે છે
  - (C) ઋણ લેનારને બેંકમાંથી ધિરાજની ખાત્રી આપે છે
  - (D) RBI ને તેની ચલણ અને શાખનીતિને ઘડવામાં મદદરૂપ થાપ છે
41. The terms of trade of agricultural commodities in India in the last decade :
(A) has improved	(B) has deteriorated
(C) has remained constant	(D) has experienced large fluctuations
- છેલ્લા દાયકામાં ભારતમાં કૃષિ વસ્તુઓની વ્યાપારની શરતોમાં :
(A) સુધારો થયો છે	(B) અવનતિ થઈ છે
(C) સ્થિર રહી છે	(D) મોટા પાયા ઉપર ચકાતર અનુભવી છે
42. The Kisan Credit Card Scheme was introduced in 1998-99 to facilitate :
-	
--
(A) access to short-term credit by farmers
(B) access to long-term credit by farmers
(C) access to credit by marginal farmers
(D) all of the above
- કિસાન કેડીટ કાર્ડની પોજના 1998-99 માં :
(A) જેકૂતોને ટૂકાગાળાની શાખ	(B) જેકૂતોને લાંબાગાળાની શાખ
(C) સીમાંત જેકૂતોને શાખ	(D) ઉપર પ્રમાણેના બધાજ
- મેળવવા માટે મદદરૂપ કરવા દાખલ કરવામાં આવી.
43. The share of service sector in GDP in India in 2001 was :
(A) 49%	(B) 30%
(C) 25%	(D) 20%
- ભારતમાં સકળ ઘરેલું ઉત્પાદનમાં સેવાક્ષેત્રનો ફાળો સન 2001 માં :
(A) 49%	(B) 30%
(C) 25%	(D) 20%
- હતુ.

સહસંબંધ ગુણાંકની સાર્થકતાના પરીક્ષણ માટે :

નો ઉપયોગ કરવો જોઈએ.

48. Suppose that we know the height of a student but do not know her weight. We use an estimated equation to determine an estimate of her weight based on her height. We can therefore summarise that :

- (A) Weight is an independent variable
- (B) Height is a dependent variable
- (C) Relationship between height and weight is inverse
- (D) None of the above

ધારો કે આપણી પાસે વિદ્યાર્થીની ઉચ્ચાઈની માહિતી છે. પરંતુ તેનું વજન જાણતા નથી. આપણે તેનું વજન જાણવા માટે તેની ઉચ્ચાઈની માહિતી ઉપરથી અંદાજીત સમીકરણનો ઉપયોગ કરીએ છીએ. આથી તેનો સારાંશ એ થાય કે :

- (A) વજન સ્વતંત્ર ચલસંખ્યા છે
- (B) ઉચ્ચાઈ આધારિત ચલસંખ્યા છે
- (C) વજન અને ઉચ્ચાઈ વચ્ચેનો સંબંધ ઋષણ છે
- (D) આમાંથી એકપણ નથી

49. Assume that λ^2 test is to be performed on a contingency table with four rows and four columns. How many degrees of freedom should be used ?

- (A) 16
- (B) 8
- (C) 9
- (D) 6

ધારો કે ચાર આડી કટાર અને ઉભી કટાર કન્ટીન્યુન્સી ટેબલ ઉપર λ^2 test કરવાનો છે. તો તેમાં કેટલી સ્વતંત્રતાની માત્રા વપરાશે?

- (A) 16
- (B) 8
- (C) 9
- (D) 6

50. With the lower level of significance, the probability of rejecting a null hypothesis that is actually true :

- (A) decreases
- (B) increases
- (C) remain unchanged
- (D) All of these

નીચા સ્તર ઉપરની સાર્થકતાની સાથે, સાચી શૂન્ય પુષ્ટિને નકારવાની સંભાવના :

- (A) ઘટે છે
- (B) વધે છે
- (C) કોઈ ફેરફાર થતો નથી
- (D) આમાંના બધાજ

ROUGH WORK

ROUGH WORK

SEAL